

Československý týdeník - Evropské vydání Tchechoslovakische Wochenzeitung - Europäische Ausgabe

AMERICKÉ LISTY: Vychází každý pátek • Vydává a tiskne: Universum Sokol Publ. • Vedoucí redaktor: Josef Martínek • Evropský redaktor: Miroslav Fišera • Adresa redakce: AL, Postfach 3, 8027 Zürich
Roční předplatné: S. Fr. 50.00.

AMERICKÉ LISTY: Erscheint jeden Freitag • Herausgeber: Universum Sokol, Publ. Chefredakteur: Josef Martínek • Redakteur für Europa: Miroslav Fišera • Anschrift der Redaktion: AL, Postfach 3, 8027 Zürich • Abonnement: S. Fr. 50.00 (jährlich).

GEGRÜNDET 1874 (New York Listy) • FREITAG 19. JÄNNER 1973 • POSTFACH 3, 8027 ZÜRICH, (SCHWEIZ) Nr. 3. • PREISS S. FR. 1.00.

Oč nám jde?

Myslíme, že máme pro Čechy a Slováky žijící v Evropě dobrou zprávu. Dnešním dnem začíná vycházet evropské vydání Amerických Listů. Čtenáři je budou dostávat letcky, distribuovány z naší evropské redakce v Zürichu. Pokládáme za svoji povinnost informovat o důvodech, které nás k uskutečnění evropského vydání AL přiměly. Vycházíme ze skutečnosti, že převážná většina Čechů a Slováků, příslušníků posrpnové emigrace, žije dnes v evropských zemích. V žádné z těchto zemí neexistuje časopis — který by se věnoval dění v Československu a přinášel informace o světových událostech ze zorného úhlu Čechů a Slováků. Z osobního styku s evropskými Čechy a Slováky, ze stovek dopisů a ze čtenářské ankety jsme jasně poznali, že jim takový časopis schází, že si jeho neexistenci bolestně uvědomují jako politicko-kulturní nedostatek. Považují Československo stále za svoji vlast a jeho osud a dění v

něm za část svého trvalého zájmu.

A tak to byl vlastně evropský čtenář sám, se svojí potřebou soustředit se kolem vlastního časopisu, pramenu informací i politického mluvčího, který stál u zrodu myšlenky vydávat Americké Listy také pro Evropu.

Co mohou Americké Listy — americký časopis, učit pro evropského Čecha a Slovaka? Je správné, aby tento týdeník se pokusil být informatorem a mluvčím evropského čtenáře. Americkým Listům (dříve New Yorkské Listy) bude příštího roku sto let. Je tedy v novinářském světě v USA pevně zakotven. Je vydáván v zemi, která bude, mimo jakoukoli diskuzi — při uspořádání věci v Evropě hrát velkou, velmi vážnou úlohu. Americké Listy jsou hrdé, že si vybudovaly pozici, v jaké jsou nejvýznamnější americké noviny. Máme přístup k zahraničním informacím přímo z nejvyšších míst. Jsme zváni i na prezidentské tiskové konference. Nedávno jsme obdrželi také od pana prezidenta dopis, v němž zaujímal k AL velmi příznivé stanovisko. Materiál z AL byl nedávno přetištěn i v US Congress Report. Kalifornská univerzita, Katedra pro východoevropské otázky, čerpá informace z našeho časopisu. To uvádíme příklady jenom z poslední doby.

Ve svobodném světě je tisk opravdu sedmou velmocí. Jen jako šířitel informací, ale také jako síla, která pomáhá usměrňovat světové dění. Evropský a americký čtenář Amerických Listů je síla, která může spolupůsobit určitý tlak. V určitém směru.

Amerika a některé její akce bývají předmětem kritiky, takže se strany evropských Čechů a Slováků. Velmi často tu působí nedostatek informací v širším slova smyslu. Budeme se ze všech sil snažit nejenom tento nedostatek odstranit, ale budeme také evropskou čtenářskou reakci zpracovávat a předkládat na nejvyšších amerických místech.

Příměří ve Vietnamu?

Podle posledních zpráv z minulých dnů nasvědčuje vše tomu, že vyjednávání o příměří ve Vietnamu se nachází skutečně v poslední fázi a že v nejbližších dnech budou oznámeny přesné podmínky, na podkladě kterých k dohodě došlo.

Již nyní však zprávy tiskových agentur z celého světa a také oficiální zprávy domácí dokazují, že likvidace neúnosného konfliktu pro Spojené státy i pro svět je velmi blízká. Dokazuje to také i několik rozhodnutí prezidenta Nixona v posledních dnech, jako zastavení bombardování v Sev. Vietnamu a všech útočných akcí vůbec.

Podle zpráv a kombinací o podmínkách příměří, které se ve světě okamžitě vyrojily a které, i když se vší opatrností a pouze z části byly

akceptovány i americkými místy, je naprosto jasné, že se strany Sev. Vietnamu došlo k ústupkům, kterým se celou dlouhou dobu bránil a což byl hlavní důvod, proč byly zbytečné boje prodlužovány. Podle posledních zpráv uznává nyní nepřítel Jižní Vietnam a přechodně také i neutrální pásmo mezi oběma státy. Souhlasí s vrácením všech amerických válečných zajatců v 60 dnech od podepsání příměří, a také i s ustavením 3.100 členého neutrálního sboru (dříve souhlasil pouze s 250 členým), který bude dohlížet na udržování podmínek příměří. To byly podmínky, na kterých vláda Spojených států musela trvat — jinak by jejich oběti na záchranu Již. Vietnamu byly zbytečné.

Co snad ještě zbývá říci prozatím je, že i na nejvyšší mí-

ru nepopulární bombardování Sev. Vietnamu bylo jisté při závěru jednání rozhodujícím činitelem — pochybujeme, že bez něho by byl nepřítel s hlavními podmínkami příměří souhlasil. A i když je nám nesmírně líto nevinných obětí, musíme si přece uvědomit, že odpověden za tyto je pouze ten, kdo konflikt vyvolal.

Ve druhé světové válce při konečném náporu spojenců na Berlín bylo podle oficiálních zpráv zabito 130.000 německých občanů. Při posledních náletech na Sev. Viet-

nam byl ale Hitler nenapadl svět, nemusela spadnout na Berlín ani jedna bomba a stejně tak — kdyby byl Sev. Vietnam nenapadl Jižní — nepadla by ani jediná americká bomba na Severní Vietnam a Hanoj.

Obtíže marx-leninismu

F. P.

V tomto týdnu sověty se rozhodly otevřeně promluvit. Připravuje se "evropská bezpečnostní konference" a očekává se od ní, že definitivně uspořádá poměry, jež vyšly z druhé světové války. V této asi rozhodující chvíli oficiální sovětský orgán Pravda přinesl dlouhý článek o tom, jak sověty si představují definitivní uspořádání. Článek výlučně se týkal styku lidí a koloběhu informací, což podle očekávání některých mělo být jedním z témat konference. Dcufalo se, že lid západu a východu k sobě přijdou blíž. S tímto očekáváním Pravda naložila bez milosrdenství. Ohlásila, že styk lidí a ko-

loběh informací sovětské Rusko připustí jen v těch mezích, jež jsou přijatelné ideologům komunismu a "zvykům té nebo oné země". Je dostatečně známo, jaké jsou zvyky té nebo oné komunistické země po této stránce. Podle Pravdy zněl styk mezi lidmi a koloběh informací nejsou univerzální, nýbrž výmysl nejhorších západních elementů, šovinistů a fanatiků, kteří hledají, jak pašovat podvrtný materiál do socialistických zemí. Je to "hanebná strategie stavění mostů", pokus rozvrátit sovětský blok. Kdyby lidé dostávali více informací, sovětský blok by byl rozvrácen. Ne, sovětské občane se

nebudou stýkat s kým chtějí, a nebudou dostávat informace tak volně, jak by snad ve svém nerozumu chtěli. Článek končil: "Bude jen tak a ne jinak."

Má tedy evropská bezpečnost být spolehlivě založena na rozdílném mínění, jež dva tábory mají o svobodě člověka. Jsou určité stálosti v sovětské politice, a článek

(Dokončení na str. 6)

Předplatitelům v Evropě!

Sdělujeme, že počínaje tímto číslem, budou jim Americké Listy pravidelně zasílány leteckou poštou. Distribuci bude provádět naše zürichská redakce. Tím končí období nepravidelného zasílání AL. Děkujeme všem postiženým za trpělivost, a jsme rádi, že jsme nepříjemnou záležitost mohli vyřešit k jejich prospěchu.

Anerkennung

Das Verlagshaus der europäischen Ausgabe der AL Zeitung bedankt sich hierdurch der Direktion der schweizerischen Post (PTT) in Bern, sowie der Canton Direktion in Zürich und den Angestellten des Postamtes 8027 Zürich, die alle in hohem Grade das Verdienst haben, dass die in Europa lebenden Tschechoslovaken ihre Wochenzeitung bekommen können.

Universum Sokol Publ.

Upozorňujeme slovenských krajanov v Európe, že naše vydavateľstvo vydáva tak tiež slovenský týždeník New Yorkský Deník. Sú to noviny so sedemdesiatročnou tradíciou česko-slovenskej vzájomnosti. Ak by ste mali záujem o ukážkové čísla, obráťte sa na adresu: Postfach 3, 8027 Zürich.

Americe záleží na tom, co říká a jak cítí Evropa. Je tomu skutečně tak, jak jsme již řekli v úvodu: bez Ameriky, bez jejího vlivu bychom nemohli ani snít o naději, že se snad osud Československalepší.

Soustředíme se na společný — koordinovaný úkol: vyvířet situaci, z níž bude jasno, že je československý exil v tom hlavním jednotný: v cíli vidět svou vlast opět svobodnou, nezávislou, demokratickou.

O ČESKOSLOVENSKU

Nové divadlo

Při Státním divadle Zdeňka Nejedlého v Ústí nad Labem vzniklo činoherní studio se sálkem pro 150 diváků. Na zahájení nastudoval soubor dosud v Československu nehranou Moliérovu komedii "Lidé obtížní aneb otravové" a hru sovětského dramatika Volodina "Pět večerů". Pro děti hraje studio Čapkovy pohádky.

Úmrtí v kultuře

V Praze zemřel akademik František Běhounek, který se v roce 1928 zúčastnil legendární výpravy generála Nobileho vzducholodí na severní pól. — V Olomouci byl zpopelněn spisovatel Svatopluk Turek, známý hlavně svým románem Botostroj, z prostředí Baťových závodů. Turek patřil k nejdogmatičtějším čs. spisovatelům.

Rozšíření provozu

V kladenských Spojených ocelárnách má na základě dlouhodobého rozboru dojít k rozsáhlé modernizaci závodu. Mají se likvidovat zastaralé a neefektivní provozy, zvýšit produktivita práce a zlepšit pracovní prostředí. V této souvislosti byla v Dříně u Kladna zahájena výstavba moderní elektroocelárny.

Zahraniční návštěvníci

Podle zprávy náčelníka správy pasů a víz ministerstva vnitra dosáhl loni počet zahraničních návštěvníků Československa 11,1 miliónů. Z čs. turistů stovali do ciziny nejvíce Pražané a pak obyvatelé Západoslovenského kraje. Cestovní doklady se mají letos vydávat s větším urychlením: výjezdní določky například do 14 dnů.

Expedice do Himalájí

Na 9-měsíční expedici do Himalájí odjela 16-členná skupina čs. horolezců a kanoistů. Hlavně jde o prvosjezd ledovcové řeky, vytékající z ledovce Kombu v masivu Mont Everest. Prvosjezd má být proveden z výšky 4000 metrů. Vedle hydrologických, zoologických a fyziologických pozorování má výprava přispět i k propagaci čs. výrobků.

AMERICKÉ LISTY — Československo-americký týdeník, pro politiku, kulturu a hospodářství. — Vychází každý pátek. Vydává a tiskne: Universum Sokol Publ. — Vedoucí redaktor: Josef Martínek; výkonný red. Frank Svehla. — Nevýžádané rukopisy se nevracejí. — Roční předplatné \$6.00, Kanada \$7.00, ostatní cizina \$8.00. — Adresa redakce a administrace: 283 Oak St., Perth Amboy, New Jersey, N. J. 08861. tel. (201) 826-1998.

AMERICKÉ LISTY — Czechoslovak-American political, cultural and economic's weekly. Published every Friday. Publisher and Printer: Universum Sokol Publ. — Editor in Chief: Joseph Martinek; managing editor Frank Svehla. — Subscription \$6.00, Canada \$7.00. Business and Editorial office: 283 Oak Street, Perth Amboy, N.J. 08861 — Second class postage paid in Perth Amboy.

Tajemný výbuch v Bratislavě

ČTK byl ohlášen velký výbuch ve slovenském ministerstvu spravedlnosti v Bratislavě, při kterém byly zabity dvě osoby a celá řada osob byla zraněna.

OKUPACE ČSSR STÁLE ŽIVÁ

Západní tiskové kanceláře přinesly z Moskvy zprávu, podle níž tam byla uvězněna mladá žena, Irina Bélogorodská, která patří k bojovníkům za občanská práva v Sovětském svazu. Podnětem k policejní akci byla účast postižené na vydávání samizdatu. Zatčený, ale později opět propuštěný byl její muž Vadim Delone, který prožil tři roky vazby v pracovním táboře, protože protestoval proti sovětské okupaci Československa.

Nový předseda Nejvyššího soudu

Čs. federální shromáždění zvolilo do funkce soudce a předsedy Nejvyššího soudu ČSSR dr. Josefa Ondřeje. Zároveň byla celá řada soudců (a to už řada několikátá) zbavena funkce soudce z povolání.

Soudruzi a Musílkové

Interní průzkum, který udělala KSČ hovoří o tom, že pouze 50.000 členů strany podporuje její politiku z přesvědčení. 350.000 z kariéristických důvodů, prostě proto, že tito lidé nemohou dělat nic jiného. Sem patří důstojníci, vysokí úředníci a, například, učitelé. Zbytek mlčí. Ani nevidí, ani neslyší, pouze zvedá ruku, schvaluje rezoluce, zúčastňuje se nej-různějších výročí, vyvěšuje vlajky a zdobí okna. Tolik z článku, který uveřejnily londýnské Times.

Zvláštní krádež

V některých obcích na Karlovarsku nedávno večer náhle zmizel z televizních obrazovek signál. Prostě nic. Později se zjistilo, že do věžového převaděče nad Merklínem vnikl neznámý pachatel a odcizil tam speciální aparaturu v hodnotě asi 10.000 korun.

KDO BYL VINEN?

Okupace Československa nezabránila obnovení kapitalistického systému, o které měla usilovat československá a mezinárodní kontrarevoluce, protože žádné takové nebezpečí nehrozilo! Vlády pěti komunistických zemí, jejichž armády v počtu půl miliónu mužů vtrhly v noci 21. srpna 1968 do Československa, staly se jen obětí podvodu dvou Ukrajinců. Jeden se jmenuje Šelest a je členem sovětského politbyra a druhý je Bil'ak, člen politbyra československého. To je smysl zpráv, které přinesl světový tisk. Opírají se o důvěrné informace o situaci v dnešním vedení Sovětů, které byly úmyslně "prozrazeny" — udánlivě — z přírodního okolí Leonida Brežněva.

Podle toho, po schůzce s Dubčekovým vedením KSČ v červenci 1968 v Čierné, byly Sověty upokojeny, že v Československu nehrozí žádné nebezpečí kontrarevoluce, a že KSČ zůstává pánem v zemi. To bylo později slavnostně potvrzeno na bratislavské konferenci — které se zúčastnili také zástupci ostatních východoevropských stran. Členové sovětského politbyra se bezstarostně rozjeli na své dovolené a v Moskvě zůstal jenom Šelest, který však byl v neustálém spojení se svým krajanem v Praze, Václavem Bil'akem.

Šelest si pak 15. srpna 1968 vynutil rychlé svolání politbyra na následující den, a předložil ostatním členům, kteří se rychle vrátili z dovolených, hrůzostrašná hlášení Bil'aka o přímém nebezpečí občanské války a kontrarevoluce v Československu. Bez váhání a zkoumání informací Bil'aka bylo rozhodnuto vtrhnout do Československa. Jen maršál Grečko trval na tom — aby bylo zajištěno, že USA nebudou intervenovat. Po ujištění sovětského velvyslance ve Washingtonu, že nehrozí nebezpečí americké intervence — byly vydány rozkazy armádám varšavského paktu.

Podle těchto informací je Šelest hlavou menšiny uvnitř sovětského politbyra, která odporuje politice dohody Sovětů s nekomunistickým světem, a které se také podařilo při rozhodování o novou ČSR Československa získat většinu. Aby Brežněv posílil svoje posice, prosadil v březnu 1971 rozšíření politbyra

s 11 členy o další 4, u kterých si je jist podporou. V předvečer návštěvy presidenta Nixonova byl Šelest ve schůzi ústředního výboru ruské komunistické strany zbaven funkce sekretáře strany na Ukrajině, jedné z nejdůležitějších funkcí v Sovětech. Brežněvovi se však nepodařilo odstranit ho z politbyra, kde jak se zdá, není osamocen. Šelestova skupina znovu využila bombardování severního Vietnamu pro svůj odpor proti dohodě s USA a donutila Brežněva, aby odložil svoji návštěvu připravenou na jaro letošního roku.

Potud "prozrazené" informace. Ty jsou občas v Moskvě — od doby Chruščeva — prostředkem bojujících frakcí. Je třeba rozumět jejich smyslu. Při reakci, jak v Americe tak i v ostatním světě — kterou vyvolalo nové bombardování severního Vietnamu, by bylo odložení návštěvy Brežněva na dobu po uzavření příměří celkem pochopitelným důvodem. Na návštěvě Washingtonu záleží však Brežněvovi a Sovětům více než Nixonovi, proto touto cestou dává nejevo, že odložení návštěvy bylo mu vnuceno — zlou menšinou politbyra.

Důležitější ovšem je, že při této příležitosti bylo prozrazeno, že v Moskvě trvá boj proti skupině stalinců od srpna 1968, kdy prý se Sověty staly obětí podvodu Šelesta a Bil'aka. Při schůzce v Čierné, jak víme, Šelest docela otevřeně — před delegací Dubčeka — doporučoval již tehdy udělat pořádek v Československu vojenským zásahem a byl okřiknut jiným členem politbyra, Suslovem. Jeho i Bil'akův podíl na rozhodnutí okupovat Československo je nesporný. Přisuzovat jim však veškerou vinu za tak dalekosáhlé rozhodnutí je jen obvyklý způsob Moskvy zbavovat se zodpovědnosti za politické omyly.

Politické škody, které v celém světě i v mezinárodním komunistickém hnutí způsobila Sovětům okupace Československa, nelze ovšem tak snadno napravit. Oddálila úsilí Moskvy o dohodu s nekomunistickým světem a je trvalou překážkou o novou úpravu poměrů v západní Evropě. Zdůrazňování Sovětů, že evropská bezpečnostní konference má zajistit su-

verenitu všech států a nevmešování do jejich vnitřních poměrů, stále ještě vyvolává vzpomínky na Československo. Jen odstranění Šelesta a jeho pražského kumpána Bil'aka nemůže ovšem odčinit politický zločin, spáchaný Sověty 21. srpna 1968.

Důvěrné informace mohou být pochopitelně prohlášeny za podvod. Jejich obsah ovšem nasvědčuje spíše tomu, že touto cestou Brežněv dává najevo, že na cestě k dohodě s nekomunistickým světem je ochoten odstranit všechny překážky. Překonat odpor stalinců v moskevském politbyru, přechkat důsledky války ve Vietnamu, a dokonce odčinit "podvod" dvou Ukrajinců, který vedl k okupaci Československa. Můžeme očekávat, že znovu políbí Sašu Dubčeka na obě tváře?

— BV —

Epidémie v ČSSR

V Československu se rozšířila slintavka a kulhavka, která postihla zejména Slovensko. Epidémie je natolik nebezpečná, že musely být uzavřeny i hranice s Maďarskem, Polskem a Ukrajinou. Některé obce byly úplně uzavřeny, nesměla jim projíždět ani soukromá auta. V těch vsích uzavřeli všechny výjezdy, mimo jediného, který byl přísně kontrolován.

Kdokoli vycházel z obce, musel si dát dezinfikovat oděv i obuv. Žádné potraviny a výrobky živočišného původu se z takových vsí nesměly vynášet. Vstup cizím osobám do podniků a objektů byl zakázán. Slintavka a kulhavka postihuje dobytek, ale může se přenést i na lidi. Někdy postihne celé kraje a vyhubí všechny dobytek. Při moderní technice v dobytkařství byla v posledních letech hodně vzácná. Současná epidemie v ČSSR se údajně přenesla ze Sovětského svazu.

Krajan do vysoké funkce?

Frederick Málek, personální šéf v Bílém domě, je krajan, jemuž se dostalo vysokého úřadu. Stal se zástupcem předsedy Administrativního a rozpočtového úřadu. Mluví se však o tom, že se později očekává jeho jmenování do vlády. Jeho úspěch jistě těší všechny krajany.

ZAJÍMÁTE SE O DĚNÍ V ČESKOSLOVENSKU? ZAJÍMÁ VÁS, CO SE DĚJE VE SVĚTĚ?

Čtete anglické, německé, francouzské nebo jiné cizojazyčné časopisy. Zjistíte, že doba, kdy věnovaly hodně místa Československu, pomalu, ale jistě mizí. Je to škoda. Ta malá země v srdci Evropy nejenže byla, ale stále je bojavým: místem světa a jeho svědomí. Podrobné informace o událostech v Československu z hlediska rámce mezinárodního dění, informace leckdy unikátní, které v žádném jiném tisku nenajdete, přináší pravidelně náš týdeník. Není-li vám osud bývalé vlasti lhostejný, stanete se čtenářem Amerických Listů.

Zčísť odstříhnete a zašlete na adresu: AMERICKÉ LISTY,

Postfach 3, 8027 Zurich/Schweiz

Přihlašuji se za odběratele "Amerických Listů" a předplatné zaplatím poštovní složenkou (celoročně, pololetně, čtvrtletně. Nehodící se škrtněte. Roční předplatné S. Fr. 50.00, pololetní S. Fr. 25.00, čtvrtletní S. Fr. 13.00 nebo přepočít v jiné měně. Předplatné je možno uhradit i čekem.

Jméno:

Adresa:

O jednom moskevském procese

Ferdinand Peroutka

21. srpna 1968 sovětské vojsko vtrhlo do Československa, a 25. srpna, v neděli, sedm lidí, pět mužů a dvě ženy (jedna s dítětem v kočárku), přišlo v Moskvě z různých stran na Rudé náměstí. Posadili se na zábradlí blízko hlavního východu z Kremle, Spasské brány, vytáhli zpod šatů a z dětského kočárku plakáty s různými hesly, rozvinuli je a ukazovali a mávali jimi. Mladá žena vytáhla z kočárku také československou vlajku, již včera ušila. Hesla byla: "At' žije svobodné a nezávislé Československo" "Ruce pryč od Československa." "Hanba okupantům". "Svobodu Dubčekovi." "Za vaši svobodu a za naši." Ihned několik mužů (a jedna žena) se rozběhlo k demonstrantům, v běhu volali: "Jsou to samí židi," bili je do hlavy a do tváří, žena bila těžkou kabelkou do úst. Jednomu z demonstrantů vyrazili čtyři zuby. Uniformovaný strážník zapískal, přijela velká Volga, demonstranti byli k ní vlečeni a nacpání dovnitř, Volga je odvezla na policejní stanici. Celý děj trval pět minut.

V říjnu se konal proces. Z demonstrantů dva nebyli postaveni před soud: básník Victor Feinberg a mladá žena s dítětem v kočárku, Natalia Gurbanevská, také básnička. Oba byli prohlášeni za šílené. Tajná cesta opozičních sovětských autorů ven je již vyšlapána, a nějakým způsobem kniha paní Gurbanevské o procesu se dostala na západ a byla tam publikována. Kniha má titul "V poledne na Rudém náměstí." Jsou v ní obsaženy také protokoly soudního přelíčení.

Řekněme hned, že to nebyl stalinský proces. Obžalovaní a jejich advokáti měli značnou svobodu řeči. Teorie o návratu stalinismu máte nyní nejnovější sovětské skutečnosti. Stalin měl své způsoby utlačování, nyní má své. Na místo hrůzy nastoupila spíše nuda. Hlavní péče vlády je nyní o to, aby poroba ztratila svůj pathos, aby řinčení řetězů nebylo slyšet, aby útlak byl pokud možno neviditelný, nezmatelný. Obžalovaní měli připraveny ohnivé řeči, soud je nechtěl slyšet. Jeden z obžalovaných si pospišil, aby prohlásil: "Po celý svůj vědomý život jsem si přál být občanem — to jest tím, kdo hrdě a klidně vyslovuje své mínění." Citoval Anatola France: "Myslíte, že mne můžete svést vidinou početné vlády, která tak omezuje všechny svobody, že jich nikdo nemůže užívat?" Soudkyně — předsedou soudu byla žena — ho přerušila: "Nemluvte o svých

přesvědčeních, nejste žalován pro své přesvědčení." Jiný obžalovaný chtěl promluvit o invasi Československa. Státní žalobce řekl: "Nejste žalován v žádné souvislosti s událostmi v Československu." Soud byl rozhodnut nepřipustit, že by v sovětech někdo měl třeba vzdálenou příčinu zastávat se svobody. Z čeho tedy bylo pět lidí obžalováno? Z toho, že 25. srpna rušili na Rudém náměstí pravidelnou dopravu, zločinně překáželi normálnímu provozu. Vůbec nešlo o otázku svobody nebo Československa. Pět obžalovaných překáželo dopravě, ostatní dva byli šílení, nic více v tom nebylo, žádná příčina, aby soud se zaměstnával abstraktními otázkami. Vyšetřování se točilo kolem toho, kdo viděl kolik aut jet v tu chvíli na Rudém náměstí. Žalovaní pravili, že žádné, snad jedno, svědkové vypovídali o tom neurčitě. Všichni souhlasili, že obžalovaní seděli na zábradlí, ale státní žalobce, aby věc připeřil, tvrdil, že si sedli na chodník a pletli se tak pod nohy lidem, kteří se přišli podívat na moskevské pamětihodnosti. Podal žalobu jen na to, že pět lidí se "shromáždilo a zvýšilo dopravní nesnáze". Rozčlovalo ho, že obžalovaní si nezvolili jiné místo pro demonstraci, již stát pokud možno nechce posuzovat. Řekl: "Máme dost míst, kde není vůbec žádný provoz." Zajisté, je jich dost v lesících před Moskvou a ve Vrabčích horách. Avšak nepravděpodobní obžalovaní trvali na tom, že politicky demonstrovali a chtěli, aby to vidělo a o tom vědělo co nejvíce lidí. Marne se snažili. Byli souzeni ne za to, zač chtěli být souzeni, nýbrž za "hrubé porušení veřejného pořádku a rušení normálního pohybu dopravy." Pokud ostatního se týkal, podle žalobceva mínění sovětské občané mají velice neradi, jestliže někdo ruší provoz, a tak pochopitelně bili rušitele provozu a jednomu vyrazili čtyři zuby. Ruka lidu je pádná.

Z jakési nutnosti, hlavně pro stálé vypytování obžalovaných, státní žalobce se musil podrobněji zabývat těmito rozhořčenými sovětskými občany. V té věci jeho řeč prodělala vývoj. Nejdříve pravil: "Je naprosto srozumitelné, že občané žádali, aby plakáty s hesly byly okamžitě odstraněny. Může člověk, který ve věku čtyř let ztratil otce, zůstat klidný?" Z toho by se bylo mohlo zdát, že všem těm, kdo bili obžalované, Němci zabili otce, když jim byly čtyři roky. Za chvíli, v téže řeči, žalobce to poněkud pozmě-

něl a mluvil už ne o občanech, nýbrž o "určitých jedincích, kteří udržují pořádek na Rudém náměstí". Ještě za další chvíli to změnil na "občané a členové policie". Tak to šlo dále, až ke konci procesu mlčky, bez protestů žalobce a soudce bylo uznáno, že ti, kdo bili obžalované, všichni byli členy policejní jednotky 1164. Soud nezjistoval, zda všichni ti členové Státní bezpečnosti vskutku ztratili ve věku čtyř let otce. Ale aspoň soud řekl, že všichni byli v té chvíli na Rudém náměstí náhodou. Tu se vyjevuje sice nepodařená, ale základní tendence vlády vyličít věci tak, jakoby to byli dělníci, kolektivní zemědělci a studenti, jakoby to byl ruský lid, kdo mlátil obžalované, naložil je do vozu a odvezl na policejní stanici.

Poněvadž obžalovaní neústupně trvali na tom, že politicky demonstrovali, soud byl nucen se zabývat poněkud i obsahem plakátů, jimiž žalovaní mávali. Tu státní žalobce promluvil o politických věcech zcela idiotsky. Pokud jeho se týká, socialismus s lidskou tváří byl zosnován "zapřísáhlými nepřáteli Čechů a Slováků". Morálku invase vyjádřil takto: "Prý ruce pryč od Československa... Může se člověk ptát, či ruce to obžalovaní měli na mysli? Měli na mysli ruce našich sovětských vojáků." Předsedkyně soudu byla zdrženlivější ve výrazech a důstojně konstatovala jako fakt: "Vojáci tam byli posláni, ale invase nebyla." Tato logika se přestěhovala do Československa, kde lidé jsou souzeni za politické výroky a politickou činnost, ale politické procesy nejsou. Ačkoli to nebyl proces à la Stalin, určitá přísnost byla. Žalobce zastupoval politickou stydlivost režimu a řekl, že totalitarismus je "nepřipustný výraz." Sověty existují a jednájí určitým způsobem, ale má to být ponecháno bez názvu, beze jména. Žalobce zakázal obžalovaným ptát se, soudkyně jim zakázala odpovídat žalobci, a soud zakázal obžalovaným citovat článek ústředního orgánu strany Pravda. Obžalovaný se zeptal: "Proč?" Předsedkyně soudu: "Soud nevysvětluje své zákazy."

Ačkoli kvůli nim nebyli postaveni před soud, obžalovaní si dali záležet na tom, aby texty jejich plakátů byly diskutovány. Když soud byl jejich svěhlavostí k diskusi donucen, vyslovil se, že texty obsahovaly zlomyslnou pomluvu sovětské vlády, která jen poskytlá žádanou bratrskou pomoc československému lidu. Advokátka jednoho z obžalovaných se ptala, jak

3 x o SSSR

V Sovětském svazu byla — podle zjištění americké vojenské zpravodajské služby — 29. prosince s úspěchem vyzkoušena nová mezikontinentální raketa. Raketa — která má jen jednu nálož a je přibližně tak velká jako dosavadní typ SS 9, byla odpálena v Tjuratamu ve Střední Asii a její cíl byl na šest tisíc kilometrů vzdáleném poloostrově Kamčatce. Američtí vojenští experti — jak oznámila tisková agentura Associated Press — soudí, že rakety nového typu budou umístěny v podzemních silech, vybudovaných v uplynulých dvou letech, a že jejich instalace bude do dvou let dokončena. Sovětský svaz sice podepsal loni v květnu se Spojenými státy dohodu o omezení strategických zbraní, ale nově vyzkoušená raketa dohodu neporušuje.

Další sovětskou aktualitou je publikace knihy "Srpnová děla", kterou napsala Američanka Barbara Tuchmanová. Vydala ji sice na Západě už před deseti lety, ale kremelské vůdci nyní přišli na to, že se dá použít jako propagační prostředek proti Solženicynově knize "Srpen 1914". Solženicynovo dílo vyšlo v Sovětském svazu jen ilegálně, ale vyvolalo značnou pozornost. Protože bylo režimem zavrženo, je po něm živá poptávka. Podle oficiální recenze v něm Solženicyn glorifikoval německý militarismus, bagatelisoval ruské vlastenectví a ignoroval historické skutečnosti. Američanka Tuchmanová prý zaujala k událostem v první světové válce objektivnější stanovisko. Prý po pravdě upozornila na to, že ruskou porážku u východu — pruského

(Pokrač. na str. 5)

slova "At' žije svobodné a nezávislé Československo" mohou být považována za pomluvu sovětské vlády — když neobsahují nic jiného než volání po svobodě jedné země? Proč se tím sovětská vláda cítí dotčena? Avšak soud věděl své a trval na svém. Advokátka vzala do ruky sovětský zákoník a přečetla z něho definici pomluvy: "Pomluva je vědomé, úmyslné falešný výklad faktů nebo událostí osobou, která ví, že události takové se ve skutečnosti nepříhody. Pomluva je rozšiřování informací o neskutečných faktech." Avšak, pravila advokátka, sovětské vojsko skutečně vstoupilo do Československa, a obžalovaní nerozšiřovali falešnou informaci o "neskutečném faktu", nýbrž měli na mysli fakt skutečný. Právní zástupci obžalovaných beze vší pochyby hráli mnohem větší roli než kdy dříve v sovětském soudnictví. Aspoň řečmi, jež jim bylo dovoleno pronést. Bývaly doby, kdy obhájce byl stejným nepřítelem obžalovaného jako žalobce, někdy snad i horším. Nyní však advokáti — bez protestu soudu — slušným způsobem se zastávali obžalovaných. Neostýchali se žádat svobodu projevu v

sovětech ani se neostýchali ostré potyčky se státním žalobcem. Řekla advokátka: "Jestliže státní žalobce má právo na své mínění — já také, je mezi námi soutěž, debatujeme." Soutěž mezi obžalobou a obhajobou — jak nový to zjev v sovětské justici! Advokátka dokonce se neostýchala dotknout se jednoho faktu života v sovětech — toho faktu, že občané poslouchají zahraniční rozhlas. Žalobce dokazoval nesolednost demonstrantů tím, že žádali svobodu pro Dubčka, který byl svoboden. Advokátka odpověděla, že žalobce by tak mohl mluvit, kdyby lidé nevěděli ze zahraničního rozhlasu, že Dubček byl dopraven do Ruska v poutech jako zajatec.

Dávno jsme si slíbili, že budeme uznávat fakta. Bereme tedy na vědomí také ten fakt, že jednání před soudem se nepodobalo procesům stalinským. Aspoň v tomto procesu sověty se zřekly brutálnosti, drtivého totalitního mechanismu. Také v některých jiných věcech. Otázka je: jak přes to, přes odklon od stalinismu, sověty přece docílují totalitárních výsledků? O tom budeme mluvit příště.

IF I HAD A GUN

The most creative film about children and war since "Forbidden Games." Variety dubbed it "a minor classic." Director Stefan Uher, with refreshing Czech earthiness and humor, and a delightful sense of the universal, pries into war through an innocent child's fantasies. No heroics. Just fun and imagination.

Jan. 18-24

AT 61ST STREET PL 3-5755

**FIRST AVENUE
SCREENING ROOM**

RUMUNSKO ZAJIŠŤUJE SVOJI NEZÁVISLOST

Jak jsme se minule už zmínili — rumunské takzvané Velké národní shromáždění schválilo koncem minulého měsíce nový zákon o organizaci národní obrany rumunské socialistické republiky. To je úřední název zákona, kterým se ruší, popřípadě mění nebo doplňují různé předchozí dekrety, nařízení a vládní usnesení. V novém zákoně se výslovně stanoví, že i všechny ostatní předpisy, které jsou v rozporu s novým zákonem o národní obraně, přestanou platit 31. března 1973. Od té doby vstupuje v platnost nový zákon.

Parlamentu ho předložil, aby ho projednal a schválil, 27. prosince ministr národní obrany Ion Ionita. Řekl, že je třeba chápat nový zákon jako přirozený vývoj, jehož cílem je zlepšit a upevnit vztahy mezi rumunskou socialistickou společností a jejími jednotlivými příslušníky. To je prý taky v plném souladu s posledním, desátým sjezdem rumunské komunistické strany, který se konal v srpnu 1969, i s celostátní stranickou konferencí, která zasedala v červenci 1972. Ionita mluvil ve Velkém národním shromáždění o nových lidech, které je třeba zocelit, a jimž je třeba vnuknout — aby byli stále ve střehu a hájili výdobytky socialismu.

Mezinárodní přehled

Nový rumunský zákon na obranu státu se velmi podobá právním předpisům, které platí v Jugoslávii. I v novém rumunském zákoně se zdůrazňuje boj za nezávislost a státní svrchovanost. Zakazuje se smířit se s jakýmkoli zákrokem jakékoliv jiné země, pokud by ohrožoval nebo omezoval územní nedotknutelnost, samostatnost a státní suverenitu země. To znamená, že nový zákon naprosto nepřipouští ani žádnou kapitulaci nebo souhlas s okupací.

I to připomíná jugoslávské zákonodárství z posledních let. Nikdo nemá totiž v Jugoslávii právo, bránit občánům, aby bojovali proti vtrhlcům z ciziny. V Rumunsku se jenom používá celkem mírnějších, opatrnějších, obzvláště slovních. V novém zákoně se říká, že organizace státní obrany se opírá o základní zásady politiky rumunské komunistické strany, která buduje socialismus a komunismus, posiluje přátelství a spojenecké svazky se socialistickými zeměmi — ale zároveň rozvíjí vztahy i ke všem ostatním státům, bez ohledu na jejich společenský systém. Zdůrazňuje se svatá povinnost každého rumunského občana bránit stát — a v té souvislosti se upozorňuje na nepřátelské, ba často úkladné imperialistické a reakční síly. Ovšem zákon sám nerozlišuje mezi

imperialisty a neimperialisty, reakcionáři a nereakcionáři. Nařizuje, aby se státní nezávislost a svrchovanost hájila proti každému, koho by napadlo ji ohrozit, nebo dokonce odstranit.

Rumunský zákon na obranu státu rozšiřuje a prohlubuje ještě víc dosavadní pravomoc prvního muže ve straně a ve státě, Nicolae Ceausescu. Organizace státní obrany se opírá o základní pojty, které nastínila a vypracovala takzvaná obranná rada. V jejím čele je Ceausescu, který je tak zároveň i vrchním velitelem rumunských branných sil. Obranná rada sice odpovídá za svou činnost ústřednímu výboru strany, jenže tam je generálním tajemníkem zase Ceausescu. Když nezasedá žádný vrcholný státní nebo stranický orgán, přejímá všechno odpovědnost takzvaná státní rada: předsedá jí Ceausescu. Nový zákon nemá na mysli ani tak boj proti všelijakým zrádcům nebo spiklencům — totiž proti jednotlivcům nebo menším či větším skupinám lidí, které stát a jeho svrchovanost a nezávislost popřípadě taky ohrožují. I proti nim se sice dá použít těch nových právních předpisů, ale hlavně se počítá s nebezpečím otevřeného, nezástřehného, viditelného nepřátelského tlaku nebo dokonce vpádu zvenčí, z ciziny. Jinak by totiž nemusel nový zákon obsahovat žádná ustanovení o kapitulaci nebo okupaci.

Proti jednotlivcům nebo různým skupinám se jistě nemusí celý národ volat do vojenské pohotovosti, jak to právě dělá nový rumunský zákon na ochranu národní bezpečnosti. Vojenský, popřípadě polovojenský výcvik je zásadně povinný: jenom výjimky stanoví výslovně zákon. Je možno se mu podrobit v různých útvech, ať už jsou součástí nebo pod dohledem ministerstva obrany nebo ministerstva vnitra. Takzvaná lidová válka je s to zmobilizovat proti agresorovi 30 až 40 procent občanů. Jen tak prý může odolat i malá země a malý národ vojenským silám státu mnohonásobně většího, mocnějšího.

STRUČNĚ O BLÍZKÉM VÝCHODĚ

Egyptské jednotky byly poslány do Sýrie, aby tam posílily frontu proti Izraeli. Pro některé pozorovatele je situace na Blízkém východě hroživá; poukazuje se na skutečnost, že už jednou — v roce 1967 — rozhodl egyptský prezident, tenkrát to byl Násir, že je jeho povinností přispět na pomoc Sýrii. Z tehdejší napjaté situace vznikla šestidenní válka, kterou arabské země katastrofálně

prohrály; Egypt a později i Sýrie, upadly do závislosti na Sovětském svazu. Znamenala by pravděpodobně sblížení s Moskvou.

Arabská fronta není jednotná; právě jsme svědky toho, jak izraelská i jordánská strana popírají, že by náměstek ministerské předsedkyně paní Meirové, Alon, jednal v Londýně s politiky z Ammánu. Alon prý v Londýně byl — žádné kontakty za své návštěvy však prý nenavazoval. Nezávisle na tom oznámila izraelská vláda, že předložila parlamentu plán na odškodnění Arabů, kteří při zakládání státu Izrael utrpěli škody. Částka daná k dispozici obnáší sto milionů a nároky bude možno ohlásit okamžitě po schválení ministerstvu spravedlnosti, nejdéle však do roku 1975.

INDIE NA ROZCESTÍ?

V německém deníku Frankfurter Rundschau vyšel zajímavý článek o tom, jak po údobí určitého odcizení a animosity hledá Indie znovu cesty do Washingtonu. Když dosáhl Richard Nixon svého velkého vítězství v prezidentských volbách, indický tisk votum amerických voličů jízlivě kritisoval. Avšak Indira Ghandiová, ve svém blahopřejném dopise dala poprvé po dlouhém čase velmi zřetelně výraz naději na zlepšení americko-indických bilaterálních vztahů. President Nixon použil první příležitosti, narozenin paní Ghandiové, aby se poděkoval a ujistil, že Spojené státy mají zájem na zdravějším poměru k Indii.

Indické pohnutky se dají celkem snadno uhádnout. Politické vedení si zřejmě uvědomuje, že na vojenském poli, ve východním Bengálsku, se dalo dosáhnout vítězství podstatně snadněji, nežli je to možné v oblasti hospodářské. A za druhé, že se Indii její pakt se Sovětským svazem, ze srpna 1971 značně zaslívá a to nejen snad v Americe, ale i v jiných zemích především v Číně.

Závažným motivem je: Kritická vyživovací situace Indie — která je nucena, po několikaletých dobrých žních znova se poohlížet po obilí na cizích trzích. Potřeba na příštích šest měsíců se odhaduje na dva až tři miliony tun. Poněvadž i sprátený Sovětský svaz nakupuje americkou pšenici, nemusí mít v New Delhi žádné skrupule. Kromě toho se nenašel nikdo, kdo by byl ochoten nebo i s to, vyplnit mezeru, jež vznikla tím, že Spojené státy, v důsledku indicko-pákistánského konfliktu zastavily svou pomoc Indii. A ještě něco: Indie může počítat s ulehčením těžkého břemene svých dluhů jen tehdy, když Spojené státy, jež jsou vůd-

čím činitelem v západním pomocném konsorciu, budou zase mít pro indická přání větší porozumění. Zvláště zajímavý je v tomto ohledu článek, který přinesly vážené Times of India a v němž je nepokrytě řeč o tom, že Indie udělala chybu, když se domnívala, že Bangladéš potřebuje jen časově omezenou pomoc, již není zatěžko poskytnout. Píší: "Kdyby se Spojené státy byly méně rychle rozhodly k podpůrným opatřením pro Bangladéš, byla by nejen zásobovací situace mnohem kritičtější, ale patrně by byla oslaběná i nám přátelsky nakloněná vláda Mudžibura Rachmana a indický vliv v Dace."

To jsou argumenty, jež by byly před několika týdny nemyslitelné a které se velmi nepříjemně dotýkají Komunistické strany Indie. Sotva tu pomohou ujištění s vládní strany, že sblížení s Washingtonem neznamená nikterak odcizení Moskvě. I když by byla míněna upřímně, není přece žádným tajemstvím, že v Delhi svou novou politikou vůči Americe se konec konců chtějí zbavit odia, že svou smlouvou se stali jednostranně závislými na Sovětském svazu. V kruzích vládnoucí kongresové strany se diskretně dává výraz očekáváním, že by se dala přátelštěji naladit i Čína, kdyby se Indie pokusila, nejprve směrem na Washington, opatrně uvolnit své svazky se Sovětským svazem.

3 x o SSSR

(Pokrač. se str. 3)

Tannenbergu je třeba dodat pod zorným úhlem generální strategie protiněmeckých spojenců. Paní Tuchmanová se však s tímto sovětským zhodnocením své knihy neztotožnila. Prohlásila, že i ona poukázala na neschopnost tehdejší ruské vojenské organizace, a že Solženicyn se od její verze podstatně neodchýlil.

Za zmínku stojí též petice, kterou dostal sovětský prezident Nikolaj Podgorný od 82 sovětských židů. Byla to výzva k revisi rozsudků nad 34 sovětskými občany, převážně židy, odsouzenými minulého roku za to, že chtěli unést letadlo a uniknout za hranice. Signatáři petice — mezi nimi prominentní vědci Alexander Lerner a V. Levič, konstatovali, že tresty nad organizátory únosů vynesené byly příliš vysoké — v mnohých případech vyšší, než jaké stanoví nově vydaný zákon o stíhání vzdušného pirátství. Podle nového zákona mají být trestáni těžkým žalářem nebo i smrtí jen ti únosci, kteří zavíní leteckou havárii nebo připraví někoho o život. Nic takového však odsouzení na své domy nemají. Nedopustili se ani žádné zrahy a protistátní aktivity, jak byli obviněni.

Nechte Vaše peníze pracovat pro Vás!

Zvýšili jsme úroky a platíme nyní:

6% přinese 6.27%

na vkladní certifikáty

aspoň \$ 500.00 zaručené na dva roky

5¼% přinese 6.00%

na vkladní certifikáty

aspoň \$ 500.00 zaručené na jeden rok

5% přinese 5.20%

na vkladní knížky

v jakémkoliv obnose od \$ 5.00 výše.

Úroky na vkladní Certifikáty počítáme a vyplatíme čtvrtletně, úroky na vkladní knížky počítáme a připsujeme též čtvrtletně.

Peníze jsou zaručené pro každého až do \$20,000.00 vládní pojišťovnou *Federal Savings and Loan Insurance Corporation ve Washingtoně*.

Uložte si peníze u nás porostou Vám velmi rychle.

FOURTH FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

1355 FIRST AVENUE, NEW YORK N.Y. 10021

aneb

2636 CENTRAL PARK AVE.,

Central Shopping Plaza, Yonkers, New York 10710

and

590 EAST 187 STREET

Bronx, New York 10458

ČSSR očima zahr. pozorovatelů

Přehledně se dnešní československou situací zabýval v jednom ze svých nedávných komentářů belgický deník LA LIBRE BELGIQUE. Položil si především otázku, co znamená fakt, že šachovému velmistru Pachmanovi bylo dovoleno vycestovat z Československa. A odpověděl podmiňně: mohlo by to znamenat, že se trochu začnou uvolňovat pouta, která režim po pádu Alexandra Dubčeka neustále stahoval. Jestliže se ale skutečně připravuje jakési politické uvolnění, pak to znamená — uvažuje dále komentátor belgického listu, že se straničtí radikálové budou muset vzdát svých extremistických požadavků — které se v belgickém deníku označují termínem "hon na čarodějnice". Krátce: nadešla-li opravdu hodina umírnění, je třeba, aby straničtí extremisté přestali vybočovat z řady. V komentáři se pak říká, že se na listopadovém ideologickém plénu ústředního výboru odehrálo střetnutí dvou frakcí. Radikálové dali najevo, že chtějí postupovat nadále tvrdě, ale z projevu Vasilu Bil'aka vyplývá, že se KSČ rozhodla spíše pro centristický kurs.

O Husákovi se v komentáři píše, že by se chtěl stát jakýmsi československým Kádárem. Ale než se tak stane, bude muset Husák podat další důkazy dobré vůle. A komentář v deníku LA LIBRE BELGIQUE končí takto: "Komunistická strana Československa si nevyslouží dobré vysvědčení pouze tím, že dá cestovní pas Lud'kovi Pachmanovi. Bude například také třeba nějak smazat špatný dojem, který zanechaly politické procesy letošního léta."

Když už je řeč o Lud'ku Pachmanovi, tento šachový velmistr měl rozhovor se západoněmeckým týdníkem DER SPIEGEL. Zznamenejme jen dvě zajímavé Pachmanovy odpovědi. Na otázku, která se týkala vnitrostranické diskuse, Luděk Pachman odpověděl, že ke skupině, která žádá čistky, patří Bil'ak, Indra a Kapek; druhou skupinu reprezentuje Husák, jehož řeč na ideologickém plénu uveřejnilo RUDÉ PRAVO ve zkrácené verzi; byly z ní vyškrtány pasáže, ve kterých Husák označil za neudržitelné, že v pravém smyslu neexistuje žádný spisovatelství svaz — žádná organizace umělců a žurnalistů, vlastně žádná kulturní organizace. V jiné odpovědi Luděk Pachman uvedl, že si Husák po návratu z krymské konference loni v srpnu rozhořčeně stěžoval — že byl z Prahy telefonicky informován o maličkostech — ale ne o těžkých trestech v politických procesech.

Dalším námětem zahraničních komentářů je otázka neplatnosti mnichovské dohody — a už celkem shodně

se soudí, že se československá strana blíží ke kompromisní formulaci. Pařížský deník LE MONDE informuje, kdy a při jaké příležitosti se v oficiálních projevech v Československu i jinde přestal k požadavku neplatnosti mnichovské dohody při dáváť dodatek: "od samého počátku." Naposledy chybí tento dodatek v komuniké, vydaném na závěr Brežněvovy návštěvy v Budapešti. LE MONDE dochází k závěru, že Československo má teď vážný zájem o dohodu se západním Německem.

O mnichovské dohodě se také mluví v článku britského deníku GUARDIAN. Tento článek poskytuje zároveň širší pohled na dnešní československou politickou krajinu. Pokud jde o otázku neplatnosti mnichovské dohody, také GUARDIAN zrna-

menává, kolikrát se už v oficiálních projevech a prohlášeních neuložilo formulky "od samého počátku". Tato slovní změna se může zdát nepatrná — říká se v deníku GUARDIAN — ale po zabřednutí do diplomatické slepé uličky se teď zdá, že tu jde přece jen o ústupek, k němuž se odhodlala Moskva a jiní spojenci Československa. I Rakousku — čteme dále v deníku GUARDIAN — dala Praha signály, že s ním chce urovnat vztahy, které byly zatíženy aférou Jaromíra Masaříka. Exulant Jaromír Masařík, který byl do Československa násilně odvezen z rakouského území, byl konečně propuštěn. Aby si nezadaly, propustily československé úřady Jaromíra Masaříka nikoli do Rakouska, nýbrž do třetí země, do Španělska.

JEŠTĚ K HELSINKÁM

Na přípravných poradách v Helsinkách o svolání konference o evropské bezpečnosti a spolupráci se projevila neshoda mezi Východem a Západem v názorech na tři otázky.

Předně, sovětský blok chce, aby vlastní konference vyvrcholila zasedáním na nejvyšší úrovni; za druhé, týž blok také chce, aby konference zřídila trvalý orgán nebo orgány, které by dohlížely na evropskou bezpečnost; a za třetí, západní spojenci žádají, aby předmětem jednání byl rovněž volný pohyb myšlenek a lidí. Tyto názorové neshody účastníky porad nijak nepřekvapily; naznačují však obtíže, které vyvstanou na konferenci samé.

Co se týče tak zvaného "Brežněvova návrhu", aby konference vyvrcholila zasedáním na nejvyšší úrovni — západní spojenci si nejsou jisti jeho motivem, ani nejsou nějak zvláště proti němu, ale pochybují, že by bylo prakticky možné dostat ke konferenčnímu stolu ministerské předsedy a hlavy třiceti čtyř států, a dávají proto přednost tomu, aby konference byla uzavřena zasedáním ministrů zahraničí. Sovětský návrh na vytvoření stálého orgánu, který by dohlížel na bezpečnost v Evropě, pokládají západní spojenci za propagandistické heslo; soudí že by takový orgán nemohl plnit užitečnou funkci, a obávají se, že by ho Sověty a jiné východní země mohly zneužívat k obviňování západních států, že ohrožují evropskou bezpečnost. Otázka, zda zvláštním bodem agendy má být pohyb myšlenek a lidí, není zdaleka vyřešena a lze očekávat, že se stane jedním z hlavních pramenů sporu. Západ-

evropské bezpečnosti a spolupráci budou probíhat vyjednávání o vzájemném a vyváženém snížení ozbrojených sil a výzbroje. Vlády Sovětského svazu, Československa, Polska, Maďarska a východního Německa byly pozvány k rozhovorům, které mají být zahájeny 31. ledna v některém švýcarském městě.

Co do počtu vojáků, tanků, děl a letadel má Varšavská smlouva bezesporu velkou převahu nad Severoatlantickým obranným společenstvím. Je tedy jasné, že by se bezpečnost v Evropě nezvyšila, kdyby obě vojenské aliance snížily své ozbrojené síly a výzbroj rovnoměrně, ať v absolutních číslicích či v procentech. Tím by se nyní nejší nerovnováha ještě zhoršila. NATO nemůže na rozdíl od Varšavské smlouvy omezit své síly, nechce-li ohrozit vlastní obranyschopnost a odbourat svůj koncept tak zvané "pružné odpovědi". Argument západních spojenců, že by snížení ozbrojených sil a výzbroje mělo být asymetrické, je nejen pochopitelný, nýbrž základní.

Za zmínku v této souvislosti stojí prohlášení sovětského vůdce Leonida Brežněva za jeho nedávné návštěvy v Maďarsku. Řekl, že rozhovory o snížení ozbrojených sil a výzbroje jsou přirozeným důsledkem obecného politického vývoje v Evropě a

že země Varšavské smlouvy přistupují k této otázce s patřičnou odpovědností. Brežněv uvítal dosavadní kroky k uvolnění napětí a pochvalně se zmínil o přípravných poradách v Helsinkách. Tam — připomeňme — Rumunsko, kterému zvláště záleží na uznání principů svrchovanosti, nezávislosti a rovnoprávnosti, prosadilo požadavek, aby rozhovory o evropské bezpečnosti probíhaly "mimo rámec vojenských aliancí". Brežněv v Maďarsku řekl, že je třeba přihlížet k právům a zájmům všech zemí. Výrokem, že každá socialistická země má vlastní představy, jak překonávat místní nesnáze — chtěl Brežněv patrně naznačit, že takové novoty, jako je třeba maďarská hospodářská reforma, jsou v mezích toho, co je v méněcím se evropském ovzduší přípustné.

Komuniké o oficiální návštěvě sovětské stranické a vládní delegace v Maďarsku praví, že Maďarsko a Sovětský svaz spolu s ostatními zeměmi socialistického společenství přikládají velký význam snížení ozbrojených sil a výzbroje v Evropě, "které by mohlo znamenat významný krok" k světovému míru a zdravějšímu ovzduší v tomto světě. Přímá zmínka o návrhu atlantické aliance, aby předběžné rozhovory o této otázce byly zahájeny 31. ledna, však v komuniké chybí.

PŘIJMEME UNIVERSÁLNÍ NÁSTROJAŘE

A MECHANIKY S PRAXÍ.

Pracovníky pro práci na kovoobráběcích strojích. Pomocné dělníky a dělnice. Neznalé zaučíme. Angličtina není podmínkou. Příjemné prostředí.

OK Machine & Tool Co.

3455 CONNER ST., BRONX, N. Y.

TEL. (212) 994-6600

Obtíže marx-leninismu

(Dokončení se str. 1)

Pravdy může udivit jen ty západní theoretičky, kteří už po čtvrté nebo po páté se domnívali, že spatřili konec studené války. Sověty nejsou zcela neústupní, souhlasí s velkým uvolněním hospodářských styků. Pokud na nich je, technologické informace, jichž má západ mnohem více než východ, budou mít nejvolnější přístup do sovětské říše. O jiných informacích však svět nechť vezme na vědomí, že sověty jsou stát, který rozhoduje o tom, co občané smějí vědět a, pokud možno, co mají myslit. Máme své zvyky, pravidla

v neprodyšném stavu v té chvíli, kdy východ a západ zasednou k vyjednávání. Předběžná to desinfekce před vstupem do prostředí, v němž se očekává mnoho bacilů.

Koncem října ústřední výbor československé komunistické strany se sešel k ideologické konferenci, a pan Vasil Bil'ak přednesl program desinfekce. Charakterizoval situaci: "Chtějí nám vnúlit svou ideologii a nakazit nás". Můžeme to porazit jedině na základně důsledného marx-leninismu a systematického zápasu o jeho čistotu." Podle pana Bil'aka Československo, českoslovenští občané nemají právo na jiný duševní obsah než na čistý, nejčistší marx-leninismus. Kdyby váhali, jiná možnost jim nebude dána. Ideologie má a bude mít přednost ve všech oborech národní snahy a práce. Kde ideologie a prospěch se srazí, je na prospěchu, aby ustoupil. S výšin své značné moci pan Bil'ak přednesl různé zásady a šarády marx-leninismu. Hlavní zásadou, nad níž není, je podřídit se vedení Sovětského svazu. Hlavní šarádou, nad níž také není, je ten názor, že okupace je "pravým opakem" ztráty samostatnosti; okupace naopak dává "širší místo pro uskutečnění samostatnosti". Bývalým revisionistům, pokračoval pan Bil'ak, nesmí být dána žádná nová příležitost k uplatnění, ani když jsou odborníky v tom či onom oboru. Je-li třeba, marx-leninismus se obejde bez odborníků. Konečným cílem je vytvoření "nového socialistického člověka". Už zase, už po

dvacáté, už po padesáté je hlavním cílem "nový socialistický člověk". Jak i z řeči pana Bil'aka vyplývá, takový člověk se ještě neobjevil, naopak, objevovalo se spíše mnoho revisionistů.

O panu Husákovi nebylo mnoho slyšet, a ústřední výbor schválil páns Bil'akovy zásady i šarády a prohlásil je za závaznou direktivu pro práci celé strany. Bude tedy, pokud na straně záleží, v zemi vládnout čistý marx-leninismus. Co jiného bude v zemi kromě toho?

Obrisy toho se zřetelně objevují. Režim drží ve vězení některé intelektuály, a devětácti veřejných osobností, dnes většinou bývalých osobností, podalo prezidentu republiky petici se žádostí, aby vězněné amnestoval. Reakce na to byla v duchu nejčistšího marx-leninismu. Nestačilo pouhé "Ne". Rudé Právo napsalo, že petici podalo "několik včerejších intelektuálů, kteří už ztratili lidskou tvář". Výbor nového Svazu spisovatelů jednomyslně odsoudil petici jako provokaci a dodal, že petice vyšla z "nelidské nenávisti k socialistickému zřízení." Petice už dlouho existují, a v minulých stoletích králové prostě petici nevyhověli — když se jim nechtělo vyhověti.

Bylo třeba příchodu marx-leninismu, aby prosba za propuštění uvězněných byla považována za symptom ztráty lidskosti. Marx-leninismus se upevňuje ve svých posicích a nové zabírá. Bylo rozhodnuto, že učitelé a profesori všech stupňů budou povinni složit "slavnostní přísahu věrnosti marx-leninistickým ideálům". Pražský rozhlas byl již zmarx-leninizován. Následkem toho, praví tento rozhlas, že Pražské jaro byla krize vyvolaná sionismem a judaismem. Lidé, kteří prožili Pražské jaro — byli v něm účastní a nikdy na to nezapomenou, budou se divit, když se dozvědí, že v této době bez svého vědomí byli vedeni a kupředu poháněni Franzem Kafkou — sionisty a judaisty. Měli ži-

vý dojem, že jsou vedeni svými vlastními nejpřirozenějšími a nejlepšími tužbami. Ale to, ovšem, jsou lidé dnes žijící. Režim spoléhá na nového socialistického člověka. Ten, až bude dodělán a hotov, bude schopen uvěřit, že Pražské jaro, socialismus s lidskou tváří, měly tak vzdálený, orientální původ.

Zemí prochází nesmířitelná ideologie, a velitelé různých úseků podávají zprávy, více o kádrování než o čemkoli jiném. Obory se dělí na ty, které pracují s hmotou, a na ty, které pracují se slovy. Velitelé hmotných oborů jsou zdrženlivější, nevyjadřují se často veřejně. Jsou z prostředí, kde se cítí potřeba technologické pomoci západu.

Velitelé slovních oborů jsou mnohmluvnější. Ředitel televise oznámil: "Z kádrového hlediska jsme ukončili období konsolidace, přecházíme do období stabilisace." Veden jakýmsi instinktem, ředitel televise cítí, že by to bylo to nejhorší, co by československou televizi mohlo potkat, kdyby její dnešní úroveň byla stabilisována. Dodává: "Musíme se teď vrhnout na vysokou kvalitu programů, které je hodna socialistická televise." Rázný to výraz v oboru duchovním:

"vrhnout se". Básník se bude vrhat na lahodnost svých veršů, romanopisec se bude vrhat na kvalitu svého románu. Zdá se však, že nejpříjemnější by bylo vrhnout se na publikum. Televise je už konsolidována a stabilisována, ale obyvatelstvo, diváci nejsou. Ředitel televise to prozradil: "My dokonce velmi dobře víme, a analyzujeme si to ze všech úhlů, že část diváků ještě zůstává lhostejnou k televizním novínám, přicházejí k televizorům až na dramatické a zábavné pořady." Analyzovali si to také z toho úhlu že obyvatelstvo, diváci prostě nechtějí a sotva budou chtít vidět a slyšet marx-leninistickou část vysílání? Televise hostila diváky obrazy "sjezdů obrovských společenských organizací", a je zklamána tím, že diváci si dávají pozor, aby to neviděli.

Tady analyza sama nepomůže.

V televizi je vše již konsolidováno a stabilisováno, a v jiných oborech to, abychom tak řekli, není o nic lepší. Rozhlas musel vypsat veřejný konkurs na místa rozhlasových redaktorů, aby vyplnil prázdnoty, jež způsobila zdařilá kádrová práce. Na neštěstí dodal: "Příhláška musí obsahovat životopis, z něhož bude patrný politický profil uchazeče. zejména jeho postoj v krisových letech 1968 a 1969." Následkem této podmínky shromáždila se v rozhlasu četa, jejíž kolektivní výkon lze shrnout jen pod truchlivé jméno: negramotnost.

Nový Svaz českých výtvarníků byl ustaven. Bude to výběrová organizace, na ustavujícím sjezdu bylo prohlášeno: "Kdo se snaží k nám podloupně proklouznout, aniž by si řádně očistil zablácené boty, nalezne dveře zavřené." Byli přítomni jen ti, kdo si zablácené boty očistili. Redaktor rozhlasu se vyptával: "Mistře, na čem teď pracujete? Mistr: "Potkal mne v současné době velice zajímavý a poutavý úkol, vytvořit návrhy pro prapory, které ostravští pracující a pracující severomoravského kraje chtějí věnovat pracujícím Volgogradu k třicátému výročí vítězství bitvy u Stalingradu." Jiný mistr: "Jak známo, v jižních Čechách se staví památník revolučního dělnického hnutí. Já spolu se svým synem pracujeme na té velké práci, malujeme fresku, bude to sedm metrů krát 1,50 metru. Je to velká práce."

Malíři poslední třetiny dvacátého století, malíři po Goghovi, Cezannovi a Picassovi, zapomeňte a hlasie se!

Jsou jakési rozpaky. Pravil bodlák kopřivě: "Bud' pestrá, ale opatrně." Komunistická strana se usnesla: "Jde o to, aby tisk, rozhlas a televise při vši obsahové pestrosti směřovaly k těm politickým cílům, které vytyčují nejvyšší orgány strany." Kéž by někdo přišel, kdo by nás chřál, kdo by nám dal pestrý, srdečný marx-leninismus!

NA LEPŠÍ K VAŠATOVÍ

la v podstatě Pravda; jestliže vy máte své zvyky, nechte si je pro sebe; mimochodem, zastavte činnost některých svých rozhlasových stanic, které porušují náš informační monopol; tak teprve bude v Evropě klid a bezpečnost.

Po několik už měsíců sověty se připravovaly na evropskou konferenci tím způsobem, že utužovaly disciplínu doma. Zejména v těch komunistických státech, které přimosedávají se západem, byla vydána nová pravidla a předpisy, aby země ony byly

Aforismy dne

Mnozí si dokáží myslit své i za cizí peníze.

Chcete

Poznat krásy Československa?

Pozvat své příbuzné do USA?

POSLAT TUZEXOVÉ POUKAZY RÝCHLE

A SPOLEHLIVĚ? BEZSTAROSTNĚ CESTOVAT

PO USA I JINÝCH ČÁSTECH SVĚTA?

OBRAŤTE SE PRO BEZPLATNÉ SLUŽBY

A INFORMACE NA

Gutleber Travel Agency, Inc.

110-01 Jamaica Avenue

Richmond Hill, N. Y. 11418

Tel. 441-8700 (212)

FRANK HOLECEK'S

Czechoslovak Praha Restaurant and Bar

1358 FIRST AVENUE, CORNER 73rd STREET — NEW YORK

Nejmodernější zařízení a vším pohodlím vybavená restaurace. • Nejjemnější československá kuchyně včetně všech pražských specialit: pečená husa a kachna, vepřová pečeně, svíčková a zajištěná na smetaně a celá řada dalších specialit. • Importovaný plzeňský prazdroj na čepu. Zvláštní místnost pro soukromé spol. u příležitosti svateb, pohřbů atd. Bar otevřen od 11 dop. do 4 ráno. Restaurace otevřena od 12 dop. do 11 hod. noční každý den. "Special Luncheons" 12 Noon — 4 P. M. Monday to Saturday. • O rezervaci volejte: YU 8-8505 — RH 4-9787

SPORT Proti sovětskému tlaku

.Neutěšená situace, která ještě trvá v čs. fotbale nedává příliš optimistický obraz ani do budoucnosti, ani k účasti na mistrovství světa v Záp. Německu v roce 1974. Od mistrovství světa v Mexiku nedosáhli čs. reprezentanti ani jediného slušného úspěchu. Fotbalový svaz se snaží krizi řešit tím způsobem, že vyhlásil moratorium na zahraniční zájezdy všech prvoligových klubů s odůvodněním, že všechny síly se musí soustředit na přípravu reprezentačního mužstva. Proto se ani neuskutečnil plánovaný zimní zájezd do Holandska. Pro světové mistrovství sehrají čs. reprezentanti v tomto roce čtyři kvalifikační utkání: proti Dánsku (2. května a 6. června) a proti Skotsku (26. září a 17. října).

Poslední výsledky 23. kola hokejové ligy:

ZKL Brno-Košice 9:3, Bratislava-Sparta 6:1, Litvinov-Plzeň 6:2, Jihlava-Kladno 3:3. Tabulku vede Tesla Pardubice, následovaná Duklou Jihlava. Třetí je Škoda Plzeň. Hokejisté Dukly Jihlava postoupili do semifinale evropské hokejové soutěže o Pohár mistrů. Ve čtvrtfinále porazili východoněmecké Dynamo Weisswasser, když v prvním utkání sice prohráli 2:4, ale v odvjetném zápase zvítězili 3:1. O vítězi potom rozhodla střelba na branku. Jiří Raška, 31 let starý olympijský vítěz ve skoku na lyžích, měl na nedávných závodech ve Špindlerově Mlýně těžký pád, při kterém si zranil na levé noze koleno. Bude ze závodní činnosti tedy vyřazen nejméně na 6-8 týdnů.

V Gottwaldově se konaly závody krasobruslařů. V soutěži mužů zvítězil Pazdírek z Brna před Pecharem z Prahy. V soutěži žen zvítězila Dráhová z Bratislavy před Knapovou z Prahy. Prvé místo v soutěži sportovních dvojic získali Urbanová-Lech z Prahy a soutěž tanečních párů vyhráli sourozenci Skotnickovi z Bratislavy.

Při výstupu v Nizkých Tatrách zahynul tragicky 19 letý student Marian Havlíček, kde se zřítíl ze 400 metrů výšky. Havlíček se zúčastnil olympijských her v Mnichově, kde s překvapením získal šesté místo v soutěži kajakářů.

—pza—

Soutěž o Japonsko byla zahájena: o jeho přízeň, o jeho hospodářské a technické možnosti. Až se Američané stáhnou z jihovýchodní Asie, z Vietnamu a z Koreje, vynikne úloha Japonska, které přitom bude moci stále spoléhat na americkou vojenskou pomoc.

Loni se velmi zlepšily vztahy mezi Tokiem a Pekingem. Neruší je žádné územní spory, které dosud znemožňují lepší poměr mezi Tokiem a Moskvou. Sovětský svaz totiž nechce vydat ani jeden ze čtyř kurilských ostrovů, získaných koncem druhé světové války, které na severu navazují na Japonsko. Asi 16 tisíc Japonců se odtamtud muselo vystěhovat. Nahradili je se svými rodinami Rusové — přesněji řečeno: ruští rybáři. Jde totiž v tomto případě hlavně o rybolov. Loni v té oblasti došlo k sedmdesátí incidentům. Kdyby Moskva dovolila, aby japonští rybáři směli i do lovišť dnes sovětských, totiž přilehlých k těm čtyřem ostrovům, mohlo by to velmi usnadnit sovětsko-japonskou mírovou smlouvu, na kterou se čeká už přes 27 let.

Japonsko bylo mohlo velmi pomoci při průmyslové výstavbě Číny a sovětské Sibíře. Už dlouho se mluví o japonské účasti na těžbě nafty v Tumenské oblasti. Japonci cdebírají naftu z Perského zálivu — a tam taky narážejí na silný vliv sovětský. Moskva je proto pro Tokio důležitější, ale taky nebezpečnější obchodní partner než Peking. K Číně mají nadto Japonci tradičně blíž duchovně. Projevilo se to výrazně za loňské návštěvy předsedy japonské vlády Tanaky v Pekingu u Čou En-laje a Mao Ce tunga.

Tanaka má v japonském parlamentě většinu i po prosin-

cových volbách — ale přesto ztratila vládní liberálně-demokratická strana mnoho hlasů ve prospěch socialistů a komunistů. Nebude se tedy Tanakovi vládnout lehce — opoziční levice je silná zejména v japonských velkoměstech. Moskva a Peking nescutěží přitom jenom o přízeň japonské vlády, taky jim jde o japonské komunisty. Tím se zatím podařilo udržet si od těla jak soudruhy čínské, tak sovětské. Ale ačkoli ještě v říjnu Čou En-laj řekl, že japonská komunistická strana není ani japonská, ani komunistická, jsou určité náznaky, že by se japonští komunisté nakonec spíš smířili s Pekingem než s Moskvou. Zase tu zřejmě působí i dávné japonsko-čínské přátelské tradice.

Čína se v poslední době spřátelila i s Austrálií a s Novým Zélandem. Je oprávněná naděje, že k dohodě dojde i s Filipíny a Malajzií, později snad i s Thajskem, Singapurem a Indonézií. Taký ovšem jde, a půjde i nadále, o sovětsko-čínskou soutěž v Severním Vietnamu a v Severní Koreji. Vývoj v Koreji, ve Vietnamu, ale taky na Indickém poloostrově, bude nutně sbližovat Tokio s Pekingem. Číně ve východní Asii prospívá, že je hospodářsky ještě poměrně slabá. Nejde z ní strach, jaký jde leckde i třeba z Japonců. Celá východní Asie zažila, co Japonsko dovede, už před druhou světovou válkou a pak za ní. Proto se dokonce ozvaly i hlasy, že by nejlepší ochranou před japonským dynamismem byla velká neutrální oblast, kterou by společně zaručovaly všechny tři hlavní velmoci, Spojené státy, Sovětský svaz a Čína. Reálnější je přesto výhled na užší spolupráci čínsko-japonskou, proti vlivu a tlaku sovětskému.

Pattonova armáda vzpomínkou

Ve velitelské soustavě americké armády nastanou brzy veliké změny. Do prvního června se v ní provede snad největší reorganizace od roku 1962. V tom či onom smyslu změny prý postihnou velitelství, ba i zázemí, na celém území Spojených států, kde toho času slouží asi milion mužů, jak v aktivní službě tak i v záloze.

Ministr armády Froehle a generál Abrams, náčelník generálního štábu armády, dali najevo na nedávné tiskové konferenci ve Washingtonu, že reorganizací se zruší asi osmset vyšších pozic v Pentagonu a přinejmenším patnáct tisíc míst, civilních i vojenských, na jednotlivých velitelstvích. Prozatím se však nepředpokládá nějaká drastičtější reorganizace armádních jednotek — které slouží v zámoří. A obyčejné mužstvo prý ani nepozná, že se něco změnilo. A prý se nedá ani říci, aspoň

ne prozatím, že by cílem reorganizace bylo velké šetření. Ušetří se sice už první rok asi stodevadesát milionů dolarů, jenže organizace sama si prý vyžádá asi sto milionů na výdajích. Spíše se zdá, že cílem je vyloučit těžkopádnost. Ministr Froehle řekl, že zásobovací a administrativní složka je pro bojové síly příliš velká.

V podrobnější zprávě je však i něco, co má jakousi nostalgickou, či sentimentální hodnotu i pro nás. Bude totiž zrušena i americká Třetí armáda. Ta, která k nám přichvátala v květnu roku 1945, když generál Patton vydal magické heslo Plzeň. S Třetí armádou však nezmizí vzpomínky na její hřmotnou jízdu napříč Evropou, kterou nedávno na filmovém pásu zachytil americký film o Pattonovi. Třetí armáda tedy bude nadále žít už jen ve vzpomínkách. Našich a všech, kteří v ní bojovali.

Krajanský oznamovatel

Navštívíte-li Švýcarsko,

zastavte se v hotelu BELLEVUE,

Wollerau 25 km od Curychu směrem na Chur — s výhledem na curyšské jezero a vrcholky Alp. K návštěvě restaurace, dancingu, baru a hotelu zve

rodina Vojáčkova, (tel. 01-76 02 33).

PSACÍ A POČÍTAČÍ STROJE

pro krajany se slevou — jakož i veškeré opravy zařídí **ANTONÍN ZETEK**, Illnauerstr. 24, 8307 Effretikon, tel. 052-32 53 03

SERVIS

vašeho vozu zajistí rychle a spolehlivě W. Pisoft, společný fy: **AUTO WEISS**, Altstetterstrasse 228, 8048 Zürich, tel. 01-62 14 55.

České řeznictví a uzenářství ve Švýcarsku

Debrecínku, turistický, šunkový a šumavský salám, moravské a špišské klobásky, špekáčky, "utopence", jaternice, jelítka, tlačenu játrovou, českou, ostrou s česnekem a superostrou s paprikou, pražskou šunku, maso všeho druhu a mnoho dalšího řeznického zboží dodá

VÁCLAV ČERNÝ, Sonnenbergstrasse 13, 5400 Ennetbaden, tel. 056-65 731.

GALERIE AKTUELL

s kvalitními originály, kresbami, grafikou a vzácnými rytinami starých mistrů má sídlo v Göteborgu, Švédsko, majitel **JOSEF KAPLAN**, tel. 27 79 84 (Organisování výstav po celé Evropě).

Přes UNIONFUNK

v Zürichu seženete českého taxikáře, znalého místních poměrů, památek a vůbec všeho zajímavého.

Volejte 01-47 30 47 a žádejte pana **IVANA MÁDRA**.

ZAJÍMAVÝ APEL

Komunistický deník Morning Star píše, že Anna Šabatová, manželka bývalého významného Dubčeka spolupra- covníka Jaroslava Šabaty — vyzvala komunisty na celém světě, aby se zastali jejího odsouzeného manžela a jejich tří rovněž odsouzených dětí. Jaroslav Šabata byl letos v létě odsouzen k šesti a půl rokům vězení, dětem manželů Šabatových byly uloženy tyto tresty: Jan Šabata byl odsouzen k dvěma a půl rokům, Anna Šabatová ke třem letům a Václav Šabata podmínečně ke třem letům vězení. Apel manželky a matky Anny Šabatové je adresován "všem komunistickým a dělnickým stranám i jednotlivým komunistům a marxistům a všem ostatním zastáncům socialismu". Anna Šabatová v apelu prohlašuje, že procesy v Praze a v Brně se konaly v přísné tajnosti a pouze za účasti jednoho nejbližšího příbuzného někoho z obžalovaných. V apelu je také uveden výrok

předsedy brněnského soudu dr. Wolfa, že členové soudu nedošli k názoru, že by odsouzení lidé byli nepřátelé socialismu. "Tito komunisté" prohlašuje paní Šabatová, "byli odsouzeni za odlišné názory, které vyjadřovali slovem a písmem mezi sebou a několika desítkami lidí stejného politického přesvědčení. Není pravda, že můj manžel a kdokoli jiný z odsouzených komunistů stráníli buržoasní demokracii".

Umělecké památky ohroženy

Na Karlovém mostě v Praze je 30 barokních soch z pískovce. Znečištěný vzduch je ohrožil tak vážně, že některé z nich musí být vyměněny za kopie a originály se musí uložit v chráněných prostorách musea. Sochy vznikly v letech 1706-1714. Ted' se 30 odborníků snaží nějak zachránit tyto památky, které jsou známy po celém světě.

Servis nebo opravu Vašeho vozu v garážích

JANA HOFMANOVA, Affolternstr. 93, 8908 Hedingen. — Tel. 01/996323

Rychle, kvalitně, ceny mírné

PRODEJ OJETÝCH VOZŮ:

Citroen 2CV (67), 73.299 km, zachovalý-levně VW (58) modrá metaliza, zachovalý-levně

Pronájem obytného přívěsu (Wohnwagen) v Lenzerheide u výťahu. — Volejte 01/996323

MALÝ OZNAMOVATEL

STEEL FABRICATION
WELDING

Manufacturer industrial commercial ladders. Company benefits. Good salary. A&E Forge Co. 561-3949
Chicago, Illinois

KITCHEN HELPER
and
NIGHT DISHWASHER

Ask to see kitchen manager

**PRIME & CHOICE
RESTAURANT**
500 Ogden Ave.
Downers Grove, Ill.

NAJDU

ženu, přítelkyni, která by mě pomohla učít se anglicky? Je mi 50 let. Mohu opravit šaty, uvařit, uklidit byt, mám ráda děti. Dle dohody. Do adm. A. L. Značka: Brooklyn-Bay Ridge.

Experienced Body
Repair Man

Excellent working conditions. Fine benefits
Contact Bob Russo, Louis Smith Chevrolet Inc. Rt. 9W, Highland N.Y. 691-2971.

PACKAGING MACHINE
MECHANIC

Must have exp.
Set-up and Maintenance of Packaging Machinery.
446-6900 — Mr. Muller
Northfield, Illinois

TOOL Grinder. Experienced, tool and cutter, machine shop experience helpful. Will train full time, diversified, pleasant working conditions, unusual opportunity for right man. Severance Tool Industries, 748 Park Ave. Hunting-ton, L. I. N. Y.

WIREMEN
ASSEMBLERS
MECHANICAL &
ELECTRICAL

Immediate openings. Call Mr. Cialone 516. 437-8220

Steel Manufacturing in N. J. (45 min. from NYC) looking for maintenance personnel, exp. in electrical mechanical field. Call (201) 721-6600 Mr. Gefert or (212) 585-0982 betw. 6-8 P. M.

Seznámení

hledá 28 letý Čech. Pište na adresu — P. O. Box 4583 Grand Central Station, New York, N. Y. 10017.

35 letý, zemědělsky vzdělaný muž, slušného postavení a zevnějšku, by se rád seznámil se ženou přiměřených kvalit. Pište do adm. A. L. zn. "Náhoda"

Steel Manufacturing in N. J. (45 min. from NYC) looking for maintenance personnel, exp. in electrical mechanical field. Call (201) 721-6600 Mr. Gefert or (212) 585-0982 betw. 6-8 P. M.

CENTRUM—

Seznamovací Club

pomůže Vám najít životního partnera. Nechte se evidovat v našem SEZNAMOVACÍM CENTRU. P. O. BOX 1067 Glendale Heights, Ill. 60137 • CENTRUM zasílá české knihy všeho druhu-P. O. Box 1067 Glendale Heights, Ill. 60137

Úradný tlmočník, preklady do všetkých jazykov • 24 hodinová služba • Najnižšie ceny • Tiež emigračné otázky. M. Horak, 22-79 Mott Ave., Far Rockaway, NY 11691
Tel.: (212) FA 7-6132

Knihy

nejvhodnějším darem pro každou příležitost. Velký výběr českých, slovenských jakož i anglických knih. Napište si o ceník na adresu:

R. W. PEC — SEČASK
Box 6055, Terminal "A"

Toronto 1, Ontario, Canada
Světový export českých a slovenských knih — distribuce čs. novin. Zastoupení čs. novin v celém světě, přijímání inserce, oznámení, prodej, koupě. Přijímáme také objednávky na zasílání Amerických Listů.

PORTERS NITES

PREFER

AMBOY AREA.

TOP SALARY.

EXCELLENT

BENEFITS.

Hours 9 P.M. — 5:30 A.M. 5 Day Week — Must have own transp.

Call Mr. Weiczen —
201-487-0303

LUMBER YARD
REX LUMBER COMPANY
ENGLISHTOWN, N. J.
EXPERIENCEDFORKLIFT
OPERATORS

Good starting wage + fringe benefits. Apply in person or call for appointment.

(201) 446-4200

MAN/WOMAN — Able bodied-interested in learning warehouse shipping business. Good opportunity for advancement. Many benefits. Please call for interview (201) 489-4070

PRODUCTION WORKERS for 1st and 2nd shift. Modern food plant. Uniforms, hospitalization and other benefits. Apply in person. G. Whiz Products, 1045 Towbin Ave. off Route 70 Lakewood Industrial Park, Lakewood, NJ.

Juraj Hainke

Tajovského 769 Nové Mesto nad Váhom Czechoslovakia za známky USA dám známky Československa a iných východoeurópskych štátov. Korešpondovať možno slovensky, česky, nemecky, anglicky a francúzsky. Odpoviem na každý dopis.

MACHINE OPERATORS — production forming machine. Will train. Over time available. Located in Middlesex Boro. Blue Cross, Blue Shield, life insurance and other benefits all company paid. For appt. call (201) 356-9354 between 9 a.m. — 5 p.m.

ČECH

32-166 nekuřák, přeje si seznámení s krajankou, která má zájem o založení spořádaného, rodinného života. František Pokorný, General Delivery, Boise, Idaho USA 83700.

S. A. CHERNOFF

lékař

223 SECOND AVENUE, N. Y. C. 7-7818

Tel.: GRamercy 7-7697

Hours:

Daily 10 to 5:45 P. M.

Saturday 10 A. M. to 3 P. M.

Ťěžké chronické nemoci mužů a žen. • Krevní zkouška pro povolení sňatku • Nabíhlé žíly léčeny bez operace. • X-Ray a Fluoroskop

EASY WAY AUTO DRIVING SCHOOL, Inc.

Easy Way Auto Driving School, Inc.,

37-06 Broadway, Astoria, NY 11103 • Tel.: (212) 932-2525 • Můžeme vám pomoci k řidičskému průkazu, i když neumíte číst anglicky.

DOMÁCÍ KURS BIBLE

Nabízíme vám zdarma a nezávazně písemný biblický kurs o 24 úkolech.

Jméno

Ulice

Město

CZECH HOME BIBLE COURSE

1228 S. Euclid Avenue
Berwyn, Ill. 60402

ANGLIČTINA

Chcete se naučit v krátké době dobře anglicky? Zcela nový způsob — soukromé hodiny \$8.00 — denně od 9 hod. ráno do 9. hod. večer Rose Fisher, 152 W 58 Street (6th Fl). Tel.: PL 7-9177

\$14 daily and up semi-private health care facilities. All levels of nursing care, Green grove convalescent center and lodge Rt. 66 Neptune, N. J. 07753, Exit 10 directions: Garden State Parkway Exit 102 Asbury Park, N. J. Call (201) 774-6600.

Dopisovat si chce

devatenáctiletá dívka z Československa se zájmem o všechno živé. Psát může česky, německy nebo francouzsky. Olga Petříková, Nám. Sov. Hrdinů 5, Brno. ČSSR

GENERAL LABOR —

Must read and write English. Day and night shifts. Apply Mar Pak 351 Oliver Street Newark, N. J. (Iron Bound section)

AUTO MECHANIC: Volkswagen experience necessary. All benefits. Call Service Manager, Val-Stream, Volkswagen. (516) 561-0500.

LIGHTING TECHNICIAN — expd., knowledge of Balancing Lighting Instruments, and Following specs. Mill. P-7788, Mill- L. 25467 Mill- L. 27160.

**ATMAR READOUT
TECHNOLOGY**
(212) 846-3100

**ČESKOBRATRSKY
PRESBYTERNÍ SBOR
MISTRA**

JANA HUSA

351 E. 74 St., N. Y. C. NY 10021
NEDELNI

Bohoslužby v 10.30 hod. ráno
Nedělní škola v 9.30 ráno.

Zkouška pěveckého sboru 10.45 ráno
Golden Age Club on Mondays at 12.45 — 3.45 p.m.

ČESKÁ BIBLICKÁ HODINA

každý čtvrtek v 7.00 hod. večer.
Rev. Brent W. Fisher
Tel. BU 8-6743
879-5128

H & S PORK STORE

(PREDTÍM B. HRDINA)

PRVOTŘÍDNÍ párky, debrecínky salámy, klobásy, domácí salámy, paprikovaná slanina, tlačenka a jiné masové výrobky. — Nezapomeňte ochutnat naše znamenité domácí uzené, jakož i vařené šunky. Chutné jaterničky a jelítka každý den čerstvé. Naše specialita: moravské (cikánské) uzené. Výsek čerstvého mladého vepřového, hovězího, telecího, jehněčího a veškeré druhy drůbeže.

JOSEF SUDA, majitel

35-10 DITMARS BLVD., ASTORIA, NEW YORK
(mezi 35. a 36. ulicí) Telefon AS 8-8468